

נושא המאמר:

ארץ ישראל - "שמחת לבו"

מרן הגאון ר' יעקב אדלשטיין
זצוק"ל

נחלת ה'

מענייני הפרשה
התנתי - תורה, שמחת לבו - אר"
דבר העורך
חטא העגל במסורת חז"ל לעומת הנצרות

שאילת נחלה
לכונן בקיום המצוות - למען נוכח לאר"
מדברי רבותינו
הגאון רבי יעקב אדלשטיין זצוק"ל

נחלת ה' דא ארץ החיים, והכי קרא לה דוד מלכא לארץ ישראל דאיהי ארץ החיים - נחלת ה' (זוה"ק וירא קטו, א).

גליון תורני בענייני ארץ הקודש נחלת ה' - גליון 37 אדר תשע"ז

מענייני הפרשה

פרשת כי תשא

ביום חתנתו - זה מתן תורה, וביום שמחת לבו - זה בנין בית המקדש

פרק א: תפסו משה להקב"ה "בנגדו - בלוחות"

לאחר חטא העגל - הקב"ה אמר למשה רבינו (שמות לב, י) "ועתה הניחה לי ויחר אפי בהם ואכלם ואעשה אותך לגוי גדול".

ואומרם על כך חז"ל (ברכות לב, א):

"אמר רבי אבהו: אלמלא מקרא כתוב אי אפשר לאומר; מלמד, שתפסו משה להקדוש ברוך הוא כאדם שהוא תופס את חבריו בנגדו, ואמר לפניו: רבוננו של עולם, אין אני מניחך עד שתמחול ותסלח להם".

ודברים אלו צריכים ביאור, מה הפירוש שתפסו משה להקב"ה "בנגדו", וכיצד יכול משה רבינו למנוע את הקב"ה מלעשות את רצונו?

בספר "אמרי נועם" (שם) מתלמיד הגר"א כתב לבאר את הדברים, ש"בגדו" של הקב"ה הם הלוחות, וע"י שאחז משה רבינו בלוחות הרי זה כאילו הוא תפס את הקב"ה בנגדו, ועי"ז מובטח שהקב"ה לא יעזוב אותנו.

ואכן חז"ל (ירושלמי תענית ד, ה) מספרים ש"הלוחות היו מבקשים לפרוח [-] וזה היה הביטוי "הניחה לי" והיה משה תופשן דכתיב ואתפש בשני הלוחות. וכפי שמבאר האמרי נועם, על זה אומרים חז"ל שתפסו משה להקב"ה בנגדו.

משפך האמרי נועם" לבאר מדוע ע"י שהלוחות בידי משה אין הקב"ה יכול לכלות את ישראל: "והוא כמו שהאדם מקדש אשה בכסף שנותן לה, ובזה הוא תפוס בידה, ואין יכול להפרידה כי אם על ידי גירושין. וכן הכא א"פ שפרחו האותיות, מ"מ כיון שהשברים קיימים עדיין אנו אווזים להקב"ה, ואין הקב"ה מפריד אותנו, והוי כמו שהוא תפוס בידינו".

ה"אמרי נועם" מוסיף כאן עוד הגדרה ללוחות, שהם "כסף קידושין". דהיינו, שהקב"ה קידש אותנו ב"בגדו" - בלוחות, וע"י שה"בגדו" אצלנו, מובטח שלא יעזבנו לעולם.

הספר אמרי נועם נכתב ע"י תלמיד הגר"א, אמנם כאשר הוא מביא מדברי הגר"א הוא מציין את זה, וכאן הוא לא מציין שהדברים נאמרו ע"י הגר"א, אבל מכל מקום אנחנו יכולים לראות שהדברים בנויים על יסודות שמבוארים בדברי הגר"א.

הגר"א כותב בפירושו על מאמר סבי דבי אתונה ("פירוש הגר"א על כמה אגדות" עמ' עא במהדורת הרב פלדמן) שע"י התורה כרת ה' ברית עם ישראל, "וענין הברית - שנהיה לו לאשה".

[וכן קודם לכן כותב הגר"א (שם ד"ה גברא דאזיל ובעי איתתא - עמ' נט) את אותו לשון: "וידוע שע"י התורה נתקדשו ישראל להקב"ה ונעשו לו לאשה"]. ומאריך שם לבאר את דברי הגמ', שלכן הקב"ה לעולם לא יעזבנו.

ובביאור הגר"א לתיקון" (י"א אחרונים תיקון ז) מבאר ג"כ את אותה נקודה שמבאר האמרי נועם, שבגדו הוא התורה, ועפ"י הוא מבאר בדברי הזה"ק שכאשר "בגדו בה" - שהתורה בידנו, אין הקב"ה עוזב אותנו, וכמו שאומר הכתוב "אם רעה בעיני אדוניה אשר לא יעדה והפדה", דהיינו שאע"פ שעם ישראל במצב של "רעה בעיני אדוניה" עם כל זה "הפדה", והטעם, מסיים הפסוק, "בנגדו בה" - כיון שהתורה בידי עם ישראל.

והדברים ממש מקבילים לדברי האמרי נועם, שתפסו משה להקב"ה בנגדו, דהיינו בתורה - זה מחייב את הברית.

אמנם הדברים צריכים ביאור, היכן מצאנו שהענין של הקידושין הוא שכאשר האשה מחזיקה בכסף הרי זה כמו שהיא מחזיקה באיש, ושמטעם זה היה משה רבינו צריך להחזיק בלוחות כדי שיהיה כאילו הוא מחזיק בהקב"ה.

פרק ב: התורה - קידושין

והדברים יתבארו עפ"י דברי הגר"א (ספר יצירה פ"א מ"ח. והובא חלקו בחומש הגר"א, בראשית ט, יג) שמבאר מהו ענין כריתת ברית - שכאשר אדם נפרד מאהבו, ורוצה לשמור את הקשר ביניהם, הוא נותן לו דבר שכל מגמתו ותשוקתו אליו, וע"י שהנותן כורת מעצמו דבר שהוא רואה אותו כחלק מעצמותו, ונותן אותו לחבירו - מכאן ואילך מחשבתו ואהבתו של הנותן הכרוכה בחפץ האהוב עליו - נעתקת להיות כרוכה גם כלפי המקבל המחזיק בה.

ומביא הגר"א כמה דוגמאות לבריתות שבין הקב"ה וישראל:

"וכן הוא הקשת שהוא דבר מצאלו יתברך... וכן היא התורה והמילה - הן דברים אמצעיים בין הבורא יתברך ובין ישראל, וכל זה לפי שאין יכולת להשיגו בעצמו יתברך. וכן היו צריכים ישראל במשכן ומקדש לאמצעים כמו ארון וכרובים, ונקרא "ארון הברית", הכל לפי שא"ל להשיגו רק ע"י אמצעים".

והנה כאמור הגר"א כותב שנתנית הלוחות לישראל הם כ"קידושי אשה", ומעתה מבוארים דברי ה"אמרי נועם", שבאמת זהו ענין הקידושין, שעל ידי שהאיש נותן לאשה דבר מעצמו, וממילא מחשבתו הכרוכה בכסף הקידושין נעתקת כלפי האשה, ובכך הם כורתים את הברית ביניהם.

וכך הוא ג"כ ענין התורה והלוחות האוחזות בידנו, שע"י שהקב"ה נתן לנו דבר מעצמותו, בכך אהבתו שהיתה כרוכה בלוחות - נעתקת להיות כרוכה גם בעם ישראל. ולכן ע"י שמשו רבינו

דבר העורך

לפני קרוב לשלושים שנה הוציא לאור הרה"ג ר' משה אליעזר פאזען שליט"א, "חומש ע"פ המסורה", כפי מסורת החלוקה שקבעו חז"ל, ללא חלוקת הפרקים שישנה בידינו ושנעשתה ע"י הנוגים. באותו חומש חלוקת הפרקים הינה לפי חלוקת הפרשיות כאשר כל פרשה מתחילה בפרק חדש שמסתיים בסיומה של הפרשה.

הוצאת החומש זכתה להסכמותיהם של גדולי הדור [ביניהם הגר"ר יעקב קמניצקי זצ"ל (שגם כתב בספרו "אמת ליעקב" (שמות הכב): "שאין הקאפיטלך מתאימים לקבלה, ואי איישר כחי אבטלינו..."), הגר"ר שמואל הלוי וואזנר זצ"ל, הגר"ר משה סולובייצק זצ"ל ועוד] - אשר מציינים בדבריהם את העובדה, שחלוקת הפרקים המקובלת נעשתה על ידי הנוצרים שעשו בתנ"ך כבתוך שלהם, ופעמים רבות כוונתם היתה להכניס ללומד בלא יודעים את דעותיהם המסולפות, ומחמת כך היו אף מגדולי ישראל שהקפידו לא להשתמש באותה חלוקה, כמו החתם סופר זיע"א שמציין רק את שם הפרשה, וכך גם החפץ חיים זיע"א, שמציין את הפסוקים לפי חלוקת העילה לתורה, שני שלישי וכו'.

בהקדמה מציין המחבר לדברי מהר"י אברבנאל הכותב בהקדמתו בפירושו על נביאים ראשונים: "כי החלוקה נעשתה ע"י נכרי בשם גירוימו שהעתיק ספרי הקדש עבור הנוצרים...". ואכן "בין כל ספרי הראשונים, ואפי' בבית יוסף שהיה אח"כ - לא נמצא זכר לחלוקה הזאת". הדוגמא הראשונה לכוונתם של מחלקי הפרקים להכניס את דעותיהם הכפרניות, היא כבר בתחילת החומש, במעשה בראשית, כאשר הנוצרים בחרו להתחיל את פרק ב' בין "יום השישי", ל"יוכלו השמים", כשבכך הם רצו לטשטש את הרושם ששבת היא הגמור של ששת הימים הראשונים של הבריאה, ושהיא עדות למעשה בראשית.

*

הגאון רבי יעקב קמניצקי זצ"ל בספרו "אמת ליעקב" מביא דוגמא נוספת לשיבוש שנגרם ע"י חלוקת הפרקים: בסוף פרשת שמות (ה, כב) נאמר: "וישב משה אל ה' ויאמר ה' למה הרעתה לעם הזה... והצל לא הצלת את עמך". ואח"כ מתחיל הפרק הבא לפי החלוקה הנוצרית (פ"ו) בתשובת הקב"ה לשאלתו: "ויאמר ה' אל משה עתה תראה אשר אעשה לפרעה כי ביד חזקה ישלחם וכו'".

וגם בדוגמה זו אפשר לראות את כוונת הזדון שלהם, ואת רצונם לחזק את יסוד האמונה השקרית של הנוצרות, שהקב"ה כביכול מאס בישראל מחמת חטאיהם ועזבם ח"ו, [יעוי' בפ"י רמ"ד וואלי (איכה עמ' קפט) שמדבר על "הנוצרים הטמאים האומרים שהשם כעס עליהם והחליף את האומה, והחליף את הדת, והשוטים האלו אינם יודעים שאי אפשר לא שינוי העם ולא שינוי הדת, כלא מחד קרא - לא אחלל בריתי ומוצא שפתי לא אשנה", רישיה דקרא - על שינוי העם, שלא יתכן בשום פנים, לפי שכבר נאמר "הנה דם הברית אשר כרת ה' עמכם", ורוח הקדש מצווח: לא אחלל בריתי...". וע"ע בפירושו ליוזקאל עמוד קי].

ומסיבה זו בחרו מחלקי הפרקים לסיים את הפרק ב"והצל לא הצלת את עמך", כדי ליצור רושם מוטעה שבוה מסתיים הענין ללא תשובה, כאומרים: "עוד בזמן שישראל היו עמו - כבר היו סדקים באהבתו אליהם, ולא רצה להצילם, וק"ו אחרי שחטאו כ"כ הרבה, ח"ו".

*

דוגמא נוספת נמצאת בנביא ירמיהו, כאשר פרק ג מתחיל [לפי הנוצרים] בפסוק: "לאמר הן ישלח איש את אשתו והלכה מאתו והיתה לאיש אחר הישוב אליה עוד הלא חנוף תחנף הארץ ההיא, ואת זנית רעים רבים ושוב אלי נאם ה'", בעוד שלפי מסורת חז"ל, [וכך היא גם הסברה הפשוטה] - הפרשה מתחילה כמה פסוקים אח"כ (מה) שלפי ציונים הוא פסוק ו) ורואים שהיה לנוצרים ענין

מיוחד הבלבט פסוק זה. והדבר מובן מאד, כי לפי פירושה המעוות שיגן שכאן נמצאת הראיה הכי חזקה שלהם, שהקב"ה ממשיך את עצמו לבלעל שגירת הוא אשנת והלכה לאיש אחר, שאסור לו להחזיר אותה, אך באמת סיום הכתוב הוא "ואת זנית רעים רבים ושוב אלי נאום ה'", וכמו שמפרש רש"י: "ואעפ"כ שובי אלי.. ולשוב אלי אני עוסק בך".

*

אחת הדוגמאות שראוי להתעכב עליה היא בפרשה שלנו פרשת כי תשא, בה מסופר על חטא העגל, כאשר בד בבד עם החטא הנורא הזה, ועונשו לדורות, וכמו ש"כ (שמות לב, לד) "וביום פקדי ופקדתי עליהם חטאתם" - עם כל זה **מגלילת אהבת ה' העצומה לישראל**, לכי צד הוא סלח להם לענין הגזירה (שם פסוק י) "עתה הניחה לי ואכלם" [ובאמת שגם מלכתחילה לא היתה להקב"ה כוונה לכלות את ישראל, יעויין בדברי רמ"ד וואלי (דברים ט, יג)], ולענין שיזכו שיעלה אותם לארץ ישראל, וכמו ש"א (שם לב, לד; לג, א). ולא עוד אלא שאף הוסיף אהבה על אהבתם ונתן להם ענני כבוד שבהם הם נעשו מובדלים מכל האומות ושמוחמטם אהנו חוגגים את חג הסוכות (יעוי' בדברי הגר"א בספרו אדרת אליהו בפרשתנו, והענין נבאר בהרחבה בנחלת ה' גליון 5 ובגליון 17).

ומאותה סיבה לפי מסורת חז"ל פרשת העגל אף פותחת בפסוק (שמות לא, יח) "ויתן אל משה ככלתו לדבר אתו בהר סיני שני לחת העדת לחת אבן כתובים באצבע אלקים", שהוא פסוק אחד לפני "וירא העם כי בשש משה" (שמות לב, א), משום **שהתורה רצונה להדגיש את הלימוד המיוחד שיש כאן, שביחד עם חטא העגל ה' לא מאס בעם ישראל**, והמשיך במעשה הנישואין עמו, וכפי שאמרו חז"ל (תנחומא כי תשא, ט): "ויתן אל משה ככלותו, כך פתח רבי תנחומא בר אבא לך ה' הצדקה ולנו בישת הפנים **העצומה לישראל**, ומכאן ואילך אין הקב"ה מפסיק את האהבה, אלא **העגל** - שנאמר ויקח מידם ויצר אותו בחרט, והקב"ה **למען חוקק לחות ליתן להם דברות חיים** - שנאמר **ויתן אל משה ככלתו**".

ויש לבאר עוד, שהכתוב בא לתרץ, למה הקב"ה נתן למשה את הלוחות, למרות שישראל עשו העגל באותה שעה? ועל כך עונה הכתוב, משום שהנתנה היתה **"ככלתו"** - **כאשר עם ישראל כבר כלתו** "עפ"י פירש"י (שם), שכבר משעת מתן התורה עם ישראל **ככלה להקב"ה**, ומכאן ואילך אין הקב"ה מפסיק את האהבה, אלא הוא ממשיך את תהליך הנישואין בכתיבת הלוחות, עד להשלמת הענין שהוא הדקות בו ע"י ארץ ישראל [וכמו שהבאנו ב"מעניני הפרשה"].

ומאידך הנוצרים שמנגמתם היתה הפוכה, הבלבט כמה שיותר את חטא העגל, ולהסתיר את חיבת ה' לישראל למרות העגל, התחילו את פרק לב בפסוק "וירא העם כי בשש משה" וכו' וכל פרשת העגל.

*

כאשר התורה בפרשת עקב מדברת על כך שעם ישראל זוכים לכבוש את ארץ ישראל **בניסים גדולים ומפורסמים**: "שמע ישראל אתה עבר היום את הירדן לבא לרשת גוים גדלים ועצומים ממך.." (דברים ט, א), מוצאת התורה לנכון להזכיר דווקא שם את **חטא העגל**: "אל תאמר בלבבך... בצדקתי הביאני ה' לרשת את הארץ הזאת... זכור אל תשכח את אשר הקצפת את ה' אלקיך במדבר וכו'" והתורה ממשיכה להאריך שם בתיאור **חטא העגל**.

ויש לכך שתי סיבות:

- כדי שההצלחה הגדולה בכיבוש א"י לא תביא את עם ישראל לנאוה ולשכחת ה' לחשוב שהכל בזכותם ובצדקתם, אלא שידעו שהכל רק מאהבת ה' ולמען הברית.
- כדי לחזק את עם ישראל בזמן כיבוש הארץ, כאשר בדרך כלל בזמנים כאלו בא היצה"ר ואומר לאדם: "הרי אינך ראוי שהקב"ה יהיה אתך לאחר החטאים שלך, וממילא חבל על המאמצים שלך לכבוש את ארץ ישראל", ועל כך אומר הקב"ה **תזכור שגם בצלובל הכי חמור של העגל - המשחק לטייע לכם בכל עוז מחמת אהבתי לאבותיכם ולכם**, וכמו שמפרש הרמב"ן (שם ט, ה): "ולמען הקים את הדבר אשר נשבע לאבותיך לאברהם ליצחק וליעקב" - **כי אין החטא שלך יכול לבטל המתנה שנתן לאבותיך, כי בשבועה נתנה להם**.

*

וכך אהנו רואים גם בשיר השירים (א, יב - יד) שכאשר הפסוק מדבר על חטא העגל "עד שהמלך במסבו נרדי נתן ריחו" [ודרשו חז"ל (שבת פח, ב) פסוק זה על חטא העגל - "עלובה כלה מזנה בתוך חופתה..."] - הוא אומר מיד **שלמרות החטא נשארה האהבה, וחינונו לדבקות - לצרור המור דודי לי בן שדי ילך** - **שהשכינה שרתה בארץ ישראל ובביהמ"ק שבה** [ששניהם אותו ענין], ומשום ש"אשכל הכפר דודי לי בכרמי עין גדי" - מי שהכל שלו מכפר לי על עון גדי שכרמתי לי (שם).

*

ולכן גם לגבי הגאולה האחרונה אומר הקב"ה ביד נביא יחזקאל, שאע"פ שעם ישראל חטאו ועדיין לא שבו בתשובה, מכל מקום: **"וקדשתי את שמי הגדול"**. [ומפרש רש"י "ומה הוא הקידוש?"] ולקחתי אתכם מן הגוים וקבצתי אתכם מכל הארצות והבאתי אתכם אל אדמתכם" (יחזקאל לו, כג-ד) - **קידוש ה' הגדול הוא דווקא ע"י שהוא נותן לנו את הארץ לרשתה**, משום שאהנו בעלי ברית עם הקב"ה, **וזה קידוש ה' שהוא נאמן ל"מידת האמת" שלו**, ו"כיון שנכרת הברית [על ירושת הארץ] אי אפשר לשום חטא לזרע אברהם, ולא לשום זכות העממין - לבטל זה". (הרמב"ן בדרשת "תורת ה' הממיה").

ומאידך ממשיך הנביא ואומר, שלא תבא לכם מחשבה "בצדקתי הביאני ה' לרשת את הארץ" - אלא "זוכרתם את דרכיכם הרעים... ונקטתם פגפגים על עונותיכם ועל תועבותיכם... בושו והכלמו מדרכיכם בית ישראל". (שם, לא - לב).

אמנם כאמור, הנביא מודגיש גם כן, שאין מקום למחשבה שאיננו ראוים לקבל את זכותנו על ארץ ישראל - בשעה שמחשבה זו באה בשביל להחליש את הדעת מלקיים מצוות ישוב וכיבוש ארץ ישראל, אלא צריך לזכור שבכל מצב הקב"ה קורא לנו **"אחתי רעיתי יונתי תמתי"** (שיר השירים ה, ב), ובכל מצב הוא קורא לנו **"בני בכורי ישראל"** (שמות ד, כב), ובכל מצב אהנו **"בבגדו בה - בגדו של הקב"ה בתוכנו ופרוס עלינו"**, וממילא אהנו **אהובים** לפני הקב"ה, וכיון שהאהבה מביאה לדבקות - אהנו מוזמנים ע"י הקב"ה להגיע לשלב **הדבקות, לזכות בארץ ישראל**, ולקיים "ויגבה לבו בדרכי ה'" (דברי הימים ב - יז, ו).

בברכת התורה, העורך

תפס בלוחות - הקב"ה כביכול לא יכל לעזוב את עם ישראל, על דרך מה שכתוב (שה"ש ז, ו): **"מלך אסור ברהטים - בכבלי האהבה, ולא יוכל להתנענע בלעדה כאסור בזיקים"**. (מלבי"ם. ועיין תנחומא נצבים, ג.) [וכמו שמשו בשעתו החזיק בלוחות, כך גם אהנו ממשכים לאחוז בלוחות הברית הגנוזות תחת ריצפת ביהמ"ק, ומכח זה אהנו זוכים שלא תשכח עדות הברית (שקלים ו, ב; ביהגר"א לשה"ש ב, יב)].

◆◆◆

פרק ג: ארץ ישראל - שמחת לבו [דבקות]

והנה, תולדת האהבה היא **הדבקות** [וכמו ש"כ המסילת ישרים פי"ט: "ונדבר עתה מענין האהבה, וענפיה הם ג': השמחה, **הדבקות**.."], וכך גם לאחר הקידושין שיוצרים את **האהבה** צריך את **הדבקות**. ועדמ"ש"כ (בראשית כד, סז) וְיִבְאֶה יִצְחָק הָאֱהָלָה.

ומעתה נשאלת השאלה, לאחר שלמדנו **שהתורה היא "כסף הקידושין" שיוצר את האהבה בין הקב"ה וישראל** - מה היא **הדבקות**, שבאה כהמשך וכתוצאה לקידושין?

את התשובה אומרים לנו חז"ל (תענית כו, ב):

"צאינה וראינה בנות ציון במלך שלמה בעטרה שטרה לו אמו ביום חתנתו וביום שמחת לבו (שיר השירים ג, יא), **ביום חתנתו** - זה מתן תורה, **וביום שמחת לבו** - זה בנין בית המקדש, שיבנה במהרה בימינו".

מתן תורה זה **"חתנתו - קידושין ונישואין"**, אבל עדיין אין זה **"שמחת לבו"**, [ואדרבה, קידושין ונישואין ללא דבקות נקרא **"מחלה לב"**, וכמו שאמרו (פסיקתא דרב כנא, פיסקא ה - החדש זה): "ר' חייא בר בא פתח 'תוחלת ממושכה מחלה לב' (משלי יג, יב) - זה הוא מארש אשה ונוטלה לאחר זמן]. ומתי מגיע ל"יום שמחת לבו" השייך ל"יום חתנתו"? - בבנין ביהמ"ק שהוא ענין **הדבקות**. [וביהמ"ק וא"י הם ענין אחד, שכן א"י היא התפשטות קדושת ביהמ"ק, כמ"ש רמ"ד וואלי יחזקאל לז, כו, וכמו שאמרו חז"ל (שמו"ר לב, ב): **"למה נקראת חמדה - שבהמ"ק נתון בתוכה"**].

◆◆◆

פרק ד: מכרתי תורתי - נמכרתי עמה

ועפ"י ז יתבאר דברי חז"ל בפרשת תרומה (שמות רבה לג, א):

"ויקחו לי תרומה... אמר הקב"ה לישראל **מכרתי לכם תורתי כביכול נמכרתי עמה, שנאמר ויקחו לי תרומה**...

כך אמר הקב"ה לישראל, נתתי לכם את התורה, לפרש הימנה איני יכול, **לומר לכם את תולדה איני יכול, אלא בכל מקום שאתם הולכים, בית אחד עשו לי שאדור בתוכו, שנאמר (שמות כה, ח) 'ועשו לי מקדש'**."

חז"ל מדברים על שתי מתנות טובות שהקב"ה נתן לישראל: **התורה וארץ ישראל**. [ביהמ"ק וא"י הם ענין אחד, וכנ"ל].

וצריך להבין מדוע לגבי התורה הקב"ה אומר שהוא **נפרד ממנה**, ואין לו אפשרות להיות קשור אליה באופן ישיר. ואילו לגבי א"י אומר הקב"ה - תקדישו לי את החלק המובחר שבה (ביהמ"ק), ואגור בה, **ואז, דרכה אהיה קשור גם לתורה**.

ולפי הדברים דלעיל הוא מבואר היטב, משום שכל ענין "ברית התורה", הוא שהקב"ה **כרת והפריד** את התורה מאצלו, כדי שמחשבתו ואהבתו הכרוכה בתורה - **תרחיק נדוד עד אלינו**, המחזיקים את התורה, וכמו שראינו בדברי הגר"א שכתב ש"הו ענין לשון 'כריתה', שכורת ממנו דבר הדבוק לו ונותן לו". ולעומת זאת בארץ ישראל הוא בדיוק להיפך, שהרי כל נתינתה היתה כדי ליצור את **הדבקות** בינינו לבין השכינה, וא"כ דווקא בארץ ישראל הקב"ה **מתקרב עוד יותר** למתנה שנתן לנו, כדי שנידבק בו דרכה.

וזהו שאומר הקב"ה **"מכרתי לכם תורתי, כביכול נמכרתי עמה"** - דהיינו שזו היתה התכלית שבשבילה מכרתי לכם תורתי, כדי **שהאהבה שיש לי לתורתי, כביכול תכריח אותי שלא לנוח ולא לשקוט עד שאני בעצמי אהיה נמכר עמה ודבוק עמכם**.

וממשיך הקב"ה ואומר: מה יהיה האמצעי שעל ידו אוכל להיות דבוק אליכם? - **ארץ ישראל וביהמ"ק שבה**.

◆◆◆

פרק ה: תכלית התורה הוא א"י - כי האהבה אמצעי לדבקות

ומעתה נבין היטב את מה שהארכנו בגליון הקודם מהמקראות ומדברי חז"ל, שתכלית התורה וקיומה - הוא ארץ ישראל "משום שהשלימות האמיתית הוא א"י" (ר' ירוחם ממיר דעת חו"מ ח"ב עמ' רז. ועיין במדור "שאלת נחלה").

והענין מבואר היטב לפי מה שנתבאר, ששמירת מצוות התורה - שעניינם הוא שאנו מחזיקים את החפץ האהוב על הקב"ה - מחזקות את **אהבת ה' אלינו**, ותכלית **האהבה** הזו - היא כדי להביא אותנו לידי **הדבקות**, שה' יכניסנו לארץ ישראל שהיא צינור **הדבקות** בינינו ובין הקב"ה.

◆◆◆

פרק ו: החילוק בין "ובו תדבק" בתורה - לדבקות בה דרך א"י

והוא אשר כתב המהר"ל (גבורות ה' פרק נט): "כמה מעלות טובות. וחמשה מעלות אחרונות הוא תכלית החיבור והדבוק בו יתברך לגמרי. ויותר מזה שנתן התורה הוא **דיבוק יותר**, ויותר מזה שהכניסם לא"י, כי הארץ הזאת לחלקו של השי"ת, וכמו שאמרו 'כל הדר בחו"ל כאילו אין לו אלוך' (כתובות קי, ב) **וזהו הדיבוק יותר**".

משום איזו מעלה א"י נכתבה לאחר התורה? - משום החלק של ה"דבקות" המושך בעמ' הבא

שאלת נחלה

מדור שר"ת

[ע"ש הכתוב (יהושע יט, מט-ג) "וַיִּתְּנוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל נַחֲלָה לַיהוֹשֻׁעַ בֶּן נֹון פְּחוֹכֶם. עַל פִּי ה' נָתַנוּ לוֹ אֶת הַקְּעִיר אֲשֶׁר שָׁאֵל"]

פועל אדם ישלם לו", דהיינו **שפועלת האדם - היא עצמה ג"כ התשלום שנותנים לו בשכרו**. שכן העוה"ב - אינו כמו אדם שעושה מלאכתו **בענבים** ומקבל שכרו **ברמונים** או להיפך, שאז אין קשר בין מלאכתו לשכרו, אלא הוא כמו אדם שעושה מלאכתו בענבים, ואח"כ כשהענבים בשלות - נותנים לו את הענבים עצמם בשכרו, וכמש"כ רמ"ד וואלי (איוב עמי רטז) [וחזר על יסוד זה במקומות רבים. וכן מבואר בדברי הרמח"ל (דעת תבונות סי' ז), וכ"כ ב"נפש החיים" (א, יב)].

וממילא, גם מה שאנו זוכים לארץ ישראל ונשמתה העוה"ב דרך מעשי המצוות - אינו שכר בעלמא, אלא **שאנו מקבלים את א"י והעוה"ב שבנו ונזרעו באופן ישיר ע"י מעשי המצוות שלנו**, וכמש"כ הגר"א בפירושו לשיר השירים (א, ג פ"ב): "... אבל בני ישראל שמקבלים מן הארץ, והארץ לית לה מגרמה כלום, רק כשזורעין לתוכה אז נותנת, ולכן **אנו צריכין למצוות**". ומבואר אח"כ בדברי הגר"א שהוא ענין העולם הבא [והבאנוהו בגליון הקודם].

וכיון שא"י עוה"ב צריכים להיבנות באופן ישיר מכח פעולתנו, עלינו לכון את זה בשעת המעשה - שאנו לומדים תורה בכדי לבנות את א"י והעוה"ב - כדי שזה יפעל את הפעולה הנ"ל, וכפי הכלל שנלמד מהמשנה "הלומד ע"מ ללמוד וללמד".

ובזה יש לבאר מה שאמרו בתוספתא (סנהדרין יג, א): "מרגלים אין להם חלק לעוה"ב", אשר אינו רק **עונש**, אלא **הכרח המציאות**, שכיון שכל מעשי המצוות שלהם לא פעלו את פעולתם לבנות את א"י [שהרי לא התכוונו לזה, ועוד התכוונו להיפוך מזה] - א"כ אין להם מה **לקבל על המצוות**, בבחינת "מי שלא טרח מערב שבת מה יאכל בשבת".

וכל זה כלול בתוכחת הוזה"ק (תיקוני זוהר, תיקון ל, דף עג, ב): "וכל חסדו כציץ השדה" (ישעיהו מ, ו). כל אינון דמשתדלין באורייתא כל חסד דעבדין לגרמיהו עבדין, דהיינו שמכוון רק **לתיקון הנשמה הפרטית** שלו, אלא צריך לכון תמיד בכל מעשינו: לשם **תיקון הגוף הכללי והמשותף לכל ישראל** - שהוא **השכינה וגופה ארץ ישראל**.

[ולסיכום ג' טעמים (בסדר שונה מהנ"ל): א. כיון שהתורה אומרת "תשמרו המצוות למען תבואו לאר"י" - היא התכוונה להורות את כוונת המצוה. ב. הטעם לכך, משום שהכוונה הנ"ל נותנת כח למעשיו לזכות עבורו את א"י שהיא תכלית המצוות. ג. בכוונת המצוה צריך לדעת את גדרה, ולכן חשוב לדעת שגדר המצוות הוא "לבנות ולזכות בשכינה וגופה א"י, ע"י תרי"ג פעולות המצוות"].

בברכת התורה - המערכת.

א. ידועים דברי הב"ח (אורח חיים סימן תרכה) שכתב בדעת הטור:

"דכיון דכתיב למען ידעו וגו' - לא קיים המצוה כתיקונה אם לא ידע כוונת מצות הסוכה כפי פשטה, ולכן ביאר לפי הפשט דעיקר הכוונה בישיבת הסוכה שיזכור יציאת מצרים".

וממילא כיון שהתורה אומרת לגבי כל המצוות (דברים יא, ח): "ושמרתם את כל המצוה אשר אנכי מצוך היום **למען** תחזקו ובאתם וירשתם את הארץ", וכן עוד הרבה פסוקים בסגנון דומה, א"כ מבואר מזה שרצון התורה הוא שנדע **שעיקר הכוונה בעשיית המצוות, הוא כדי לפעול על ידם את בנין וירושת ארץ ישראל**.

ב. נפתח בדוגמה ממצוות קידושין. כאשר אדם מקדש אשה ואומר "לשם מצוות נתינת פרוטה לאשה", הוא ביטל את כוונת המצוה, כי מעשה המצוה אינו "לתת פרוטה לאשה", אלא "להחיל קידושין באמצעות הפרוטה".

וכן הוא לענייננו, גדר המעשה של מצות הנחת תפילין, הוא - "עשה מצוה זו [תפילין] שבשבילה **תיכנס לארץ**" (קידושין לז, ב) - דהיינו "לרשת ולבנות את א"י" - ע"י הנחת תפילין".

וכן הוא לענין כל המצוות, וכמש"כ רמ"ד וואלי (דברים, משנה למלך, עמוד קס): "**שכל המצוות נחשבות כמצוה אחת**, מאחר שתכלית כלן אינו אלא **לתיקון גוף אחד דאיהו גופא דשכינתא**".

כל המצוות כלולות ומוגדרות במצוה אחת - "ויניחהו בגן עדן לעבדה ולשמרה" (בראשית ב טו) "**לעבדה בפקודין דעשה, ולשמרה בפקודין דלא תעשה**" (זוהר בראשית כז, א) - **לכבוד את הגן עדן וגופו ארץ ישראל**, וכפי שהבאנו בגליון הקודם מדברי רמ"ד וואלי (ויקרא עמי קעז): "א"י התחנתונה היא ממש גופה של א"י העליונה" [העוה"ב - הג"ע]. וממילא "מצוות צריכות כוונה" כתיקונה - הוא דווקא כשמכוין לגדר המדוייק של מעשה המצוה: "**לשם מצוות לעבדה ולשמרה - לעבוד ולבנות את הגן עדן וגופו ארץ ישראל ע"י קיום מצוה פלונית**".

ג. חז"ל אומרים (אבות ד, ה) "הלומד ע"מ ללמד מספיקין בידו ללמוד וללמד, והלומד ע"מ לעשות **מספיקין בידו ללמוד וללמד לשמור ולעשות**".

וידוע לבאר בזה, שבשביל **שמעשה של האדם יפעל פעולה רוחנית** - הוא צריך לכון על כך בשעת המעשה, ולכן רק מי שמכוין בשעת לימודו שהוא ע"מ לעשות - ה"מעשה לימוד" שלו אכן יפעל את הפעולה הרוחנית הזו, ויסייע לו לשמור ולעשות.

וכמו"כ הוא לענין מה שהמצוות בנות את ארץ ישראל ונשמתה העולם הבא. שהרי השכר על המצוות שלנו הוא כמו שכתוב (איוב לד, יא) "כי

חז"ל אומרים בזוהר הקדוש פרשת וישלח (קעז, ב): "ובגין כך יהב לון אורייתא דקשוט למזכי בה ולמנדע ארחוי דקודשא בריך הוא - **בגין דירתון ארעא קדישא**, דכל מאן דזכי בהאי ארעא קדישא, **אית ליה חולקא לעלמא דתיב**".

שני יסודות מבוארים כאן בדברי הוזה"ק, והרחבנו בהם בגליון הקודם (פרק ח).

א. שתכלית המצוות - לזכות לא"י. [וכמו שהרחבנו שם (פרק ה) מפסוקים מפורשים כגון (דברים ז, א): "ועתה שמע ישראל אל החוקים ואל המשפטים אשר אנכי מלמד אתכם לעשות **למען תחיו ובאתם וירשתם את הארץ**". ועוד הרבה פסוקים בסגנון זה, וכן בדברי חז"ל. ויעו"י בדברי הגאון יעב"ץ (סידור "בית יעקב" - בברכת נוהה לך) "...נחלת הארץ קדמה (- לתורה) **בבחינת התכלית**". יעו"ש].

ב. והטעם לכך שארץ ישראל היא תכלית המצוות - משום שא"י היא האמצעי לזכות לעולם הבא. וכפי שהארכנו שארץ ישראל היא גוף העולם הבא, והעוה"ב ירד לארץ ישראל כנשמה לגוף.

בעקבות הדברים האלו - קבלנו מכתב עם כמה שאלות יסודיות מאת אחד הקוראים החשובים שליט"א, ומחוסר מקום נאלצנו להביא רק שאלה אחת ותבא עליו ברכת טוב.

לכבוד עורך העלון "נחלת ה'" שלום וברכה! ברצוני יהדות מקרב לב על היוזמה הברוכה והנצרכת כל כך להרים קרן ארצנו הקדושה בקרב יראי ה', ועל אף שמאז יצא לאור גליון א' עברו ימים רבים - עדיין הם בעיני כחדשים ומצפה אני מעת יום קריאת הגליון לקראת צאתו הבא.

יה"ו שחפץ ה' בידכם יצלח ונזכה יחד לאור חדש שעל ציון יואר.

בענין הגליון האחרון פ' יתרו, ברכה מיוחדת על סידור הדברים הנפלאים כ"כ. וקצת מן הדברים הייתי שמח בביאורם:

א. נכתב בפרק ח' שא"י היא התכלית והיא עוה"ב, וצריך לי תוספת ביאור, הרי אנחנו כאן בעולם העבודה ומה הענין להכניס לכאן את העוה"ב [כמדומני שביודעים ובלא יודעים, זה קשה להרבה אנשים בציבור].

... והריני רק בא בבקשת דברים לחידודם של דברי תורה ושוב חוזר ומודה - נ.ר. ירושלים.

והרי תשובתנו:

לכבוד הרב החשוב הרב נ.ר. שליט"א.

ישנה נפק"מ גם **בעולם העבודה** לדעת שתכלית המצוות הם בשביל לבנות את ארץ ישראל, משום שישנה חשיבות לדעת שכאשר אנחנו מניחים תפילין א"י מסתיים ב"לשם מצוות הנחת תפילין", אלא "לשם מצוות הנחת תפילין **כדי לרשת ולבנות**

המשך מעמ' קודם

וכן הפנימיות הכי פנימית שלי - לבי - נמצא בתוך עם ישראל, כאשר הם נטועים בארץ ישראל, וכמש"כ (ירמיהו לב, מא):

"וששתי עליהם להיטיב אותם ונטעתים בארץ הזאת באמת ככל לבי ובכל נפשי".

ואומרים חז"ל (תוספתא עבודה זרה ד, ה):

"כל זמן שהן עליה - כאילו נטועין הן לפני באמת ככל לבי ובכל נפשי, הא אינן עליה - כאילו אינן נטועין הן לפני באמת לא בכל לבי לא בכל נפשי".

דהיינו שה"נטועים" הולך לא רק כלפי "הארץ", אלא גם כלפי "בכל לבי ובכל נפשי". שע"י שישראל נטועים בארץ ישראל - הם כביכול נטועים בתוך ה"לבי ונפשי" - הפנימיות של הקב"ה כביכול. תמצית המאמר בעמ' הבא

על לבבך, תן הדברים האלה על לבך, שמתוך כך אתה מכיר את מי שאמר והיה העולם ומדבק בדרכיו".

אך ארץ ישראל היא כביכול דבקות בגופו, דבקות פנימיות ישראל בפנימיות הקב"ה. וכמש"כ (במדבר לה, לד) "ולא תטמא את הארץ אשר אתם יושבים בה אשר אני שכן בתוכה, כי אני ה' שוכן בתוך בני ישראל".

שמענו שה' שוכן בתוכה - בתוך הארץ, וכן ה' שוכן בתוך בני ישראל, ולא רק דבוק בצידם, ועדיין אין אנו יודעים איזה בחינה שוכנת בתוכם? האם בגדו או אפילו פנימיות כביכול? על כך מגלה לנו הכתוב (מלכים א - ט, ג) "והיו עיני ולבי שם כל הימים", כביכול הפנימיות הכי פנימית שלי - לבי - נמצאת בתוך א"י וביהמ"ק.

- וזהו הדיבוק יותר". וכמש"כ (במדבר לו, ז) "כי איש בנחלת מטה אבתיו ידבקו בני ישראל".

*

ואמנם גם התורה היא דבקות, וכמש"כ המהר"ל הנ"ל, ומקרא מלא הוא - 'ובו תדבק' (דברים י, כ), ודרשו חז"ל "הידבק בתלמידי חכמים" [והיינו בתורה שבתלמידי חכמים, וכמש"כ "המקנה" (קידושין בהקדמה אות יב) יעו"ש. וע"ע "שערי רמח"ל" עמי צז], אבל התורה היא כביכול דבקות בגדו, בבחינת "תפס משה להקב"ה בגדו" - מה שבעיקר מרבה את הגעגועים והאהבה, וכמו שאומרים חז"ל (ספרי ואתחנן פיסקא לג): "לפי שנאמר ואהבת את ה' אלהיך בכל לבבך, איני יודע כיצד אוהבים את המקום, תלמוד לומר והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום

מדברי רבותינו

מרון הגאון רבי יעקב אדלשטיין זצוק"ל

ארץ ישראל וסוכה - קדושת שלימות

[מתוך סיפור עליית משפחתו לארץ ישראל]: אבא שמח מאוד שאנחנו נמצאים באויר של א"י, וכשבאנו לארץ אמר: "תארו לכם שאנו נמצאים במצב שכל הגוף בתוך האויר של א"י, כמו בתוך סוכה, כל הגוף בתוך מקום קדוש", ומאוד שמח בזה.

לפעמים בחורף ביום בהיר, הוא היה אומר: "האם בחו"ל ישנם שמים בהירים כ"כ כמו כאן? תראו אחרי הגשם הראשון, איזה שמים בהירים, איזה תענוג!" כך הוא היה משבח מאוד את האויר של ארץ ישראל. "שיחת בין השמשות" עמוד 10.

[א.ה. יעוי בספר "הגאון החסיד מוילנא" (עמוד רמו - רמז): "... על הפסוק 'ויהי בשלם סוכו ומעונתו בציון' (תהלים ע"ג): שתי מצוות הן שהאדם מישראל נכנס בהן בכל גופו - מצוות סוכה וארץ ישראל, ואין האדם נקרא שלם עד שיזכה בהן. יעקב אבינו לאחר שהשתחרר מעשו הוא עמלק נקרא "שלם", "ויבוא יעקב שלם" - שלם בכל, והוא הוסיף שיעקב נקרא שלם שהגיע לארץ ישראל].

החפץ חיים והרב מפוניבז' - מרכז התורה חוזר לא"י

החפץ חיים זצ"ל שמע שיהודים שמהגרים לאמריקה מפסיקים לשמור שבת וכשרות מפני שהניסיונות שם היו גדולים, שם יום המנוחה הוא יום ראשון ובשבת חייבים לעבוד. לכן רבים ירדו מהדרך. על זה אמר לי אבי מורי זצ"ל שלא לחינם קוראים למדינה הזו אמריקה, עמריקא שזה כמו עמא-ריקא (עם ריקני) שהם ריקים מתוכן.

ואמר הח"ח זצ"ל שבסופו של דבר מרכז התורה יחזור שוב לארץ ישראל. הרב מפוניבז' זצ"ל אמר שדבר כזה קורה בדור שלנו, איך שמרכז התורה חוזר לארץ ישראל. "גאון יעקב" גליון סו, תצוה תשע"ו.

"אנו נמצאים כעת בתקופה שבה, כמו שאמר החפץ חיים, התורה חוזרת להיות חזקה בארץ ישראל. ודבר מעניין הוא שאם לפני

השוואה, כתב החזו"א שכמו בימי הגמרא היה המרכז בבבל ושם היו גדולי הישיבות, אז היושבים בבבל נמצאים קרובים לשכינה ע"י הגדולי תורה, אמר החזו"א שהיות שבימינו החפץ חיים חי בארץ פולין ושם נמצאות הישיבות הגדולות והחפץ חיים בעצמו, זה כמו השכינה ששרתה בבבל.

[אגמנס] החפץ חיים בעצמו אמר, זה הולך להיחרב, כל המרכז הגדול שהיה שם במקומו של הח"ח יחרב, ויוקם בארץ ישראל, בימינו לימוד התורה מתחזק בכל ארצות העולם, אבל דבר מעניין הוא, למרות שיש כעת מרכז תורה כ"כ גדול באמריקה דבר שלא היה בכל הדורות, בכל זאת, כשבחורים רוצים לעלות בדרגה הם באים ללמוד בא"י, התורה מתחזקת בארץ ישראל". "גאון יעקב", גליון קד, נח תשע"ז.

ניסים גדולים ותמידיים - בארץ ישראל

"ריבוי הניסים הוא במיוחד בארץ ישראל, מידי פעם חוליית מחבלים נתפסה לפני שהספיקו לעשות את מה שרצו, נתפסו או נהרגו מהנשק שלהם, אם כשבאו לפוצץ אוטובוס, אם כשניסו לחדור לאיזה מקום לעשות פיגוע גדול, כל פעם מגלים דבר אחר ויש הרבה דברים שעוד לא פרסמו, שאנחנו נמצאים כאן בנס". "גאון יעקב" גליון יז, תרומה תשע"ה.

"מי כעמך ישראל, אצל עם ישראל באמת, בדרך כלל, מתעוררים כשיש מכה וגם כשיש חסד מתעוררים. כמה אנחנו צריכים להתעורר, לפני כמה שבועות היה אצלי א' מראשי ההג"א והצבא. זה היה בתקופה שהיו התקפות נשק מדרום, הוא אמר שהוא חבר עם קציני הצבא הגבוהים. ואמר שהפעם אלה שמפעילים את הרקטות ואת הנשק של הערבים, הם אנשים מאומנים הם לא כמו הפלסטינים של פעם שהיו מפגרים ופרימיטיביים, הם למדו בפרס והם מלומדי מלחמה יודעים לדייק בקליעות ולכוון את כלי הנשק עם אלחוט ושלט רחוק. ואין קרה שהטילים שהם ירו על ת"א - נפלו

לים ולא פגעו במטרה? הוא אמר שאין הסבר הגיוני לכך שלא היו פגיעות ולא פגעו במכלי הגז ואסונות כאלה שהם זממו ברעיונות שלהם, אין הסבר. ולמה אין הסבר, כי יש אלקים בשמים. אז יש הסבר... והוא פשוט. עם ישראל לומד את האמונה בקב"ה מהמכות ומהחסד - מזה לומדים". אנחנו בארץ ישראל 'עיני השם אלקיך בה', הקב"ה עוזר לנו כל רגע ורגע לא להפסיק להאמין בו. "גאון יעקב" גליון סו, וארא תשע"ו.

"ארץ ישראל טובה מכל הארצות, ובני ישראל מפוזרים בהרבה ארצות, אבל יושבי ארץ ישראל חביבים יותר, הקב"ה אוהב אותם יותר מהיהודים שבחוץ לארץ..

אנחנו חיים בארץ ישראל עשרות שנים, ואם פוקחים עיניים, אנחנו ממש צריכים להרגיש שהקב"ה כ"כ קרוב, מטייל בינינו, ד' אלוקינו מתהלך בקרב מחנך להצילך, ה' מציל אותנו כל יום ויום, שנים רבות. כל פעם מספרים: "מהחבלים לא הספיקו להוציא זממם", "כמעט שקרה פיגוע". וכל זה מפני שהקב"ה קרוב אלינו ושומר את אנשי ארץ ישראל, כי אם יש שונאים שיש להם כל כך הרבה כוחות, וגם ריבוי מספר, ואנחנו חיים ככה בארץ ישראל לקיים מה שנאמר "וישבתם על הארץ לבטח", זה ממש גילוי שכינה גדול שכזה.

וכפי שסיפר לי הרב של מעלות, כשביקרתי במעלות - שהיא עיר הקרובה לגבול - למעלה מחמש מאות טילים ירו מלבנון מעבר לגבול, על העיר, וכולם נפלו והתפוצצו ואף אחד לא נהרג. אף יהודי לא נהרג. לעומת זאת ירו טיל אחד בטעות, טיל אחד נפל על חלק מהעיר שנקרא "תרשיחא" החלק הערבי של מעלות, שם נהרגו הרבה ערבים מטיל אחד שנפל שם על היישוב. אבל כאן, מאות טילים נפלו, אם נפלו על בית - אז נפלו בדיק כאשר ברגע שלפני כן בני אדם יצאו מן הבית, נפלו על חצירות, על בתים, אבל בלי הרוגים, שום דבר, וזה רק דוגמא אחת ממה שראינו גם מצפון וגם מדרום". יתד נאמן יום ישישי ו' כסלו תשע"ה.

בארץ ישראל - תמיד צריך ניסים, ותמיד יש ניסים

אנו נמצאים כעת בתקופה כזו, שמרוב ההרגל, לא מרגישים! איננו מרגישים ועשרות שנים אנו רואים שהקב"ה כל כך קרוב אלינו, 'ופרוס עלינו סוכת שלומך' שהקב"ה פורס עלינו סוכת שלומו. כל כך הרבה גוים רשעים שאומרים בפירוש שרוצים להרוג יהודים ובכל פעם רואים ניסים.

ראו את הניסים הגדולים של האזעקות, והיו מומחים שאמרו לי שה'כיפת ברזל' בכלל לא היתה מספיקה בדרך הטבע לעצור את כל הטיילים שהתפוצצו, ואכן הרבה התפוצצו במקומות שלא הסבו נזק, ושואלים פלא גדול, איך יכול להיות אם כך, ששני ערבים נכנסים לביה"כ והורגים חמישה יהודים ופוצעים עוד כמה וכמה?

הפלא הוא... שעד עכשיו לא עשו את זה!!

היתה שמירה, סוכה הלכתית, סוכה שהקב"ה פורס את סוכתו, התרגלנו שזה כמו מחיצה גשמית ממש והערבים לא מסוגלים לה... אבל כל יום ויום... יש ניסים

..מאות ואלפי סוכות שהקב"ה מסך על עם ישראל בסוכת שלומו, אנחנו צריכים לדעת שהקב"ה קרוב אלינו מאוד!! שרואים שאם רגע אחד מפסיק נס, מיד יש הרוגים ופצועים. כשיודעים שהאלקים קרוב אלינו, מתנהגים כמו קרבת אלקים. בדרך ארץ יותר, בזהירות בשמירת הלשון, בזהירות בין אדם למקום ובין אדם לחברו, מי כה' אלקינו בכל קראינו אליו. זה אחד הדברים שהקב"ה מביא לכלל ישראל.

.. וכאן השמירה מאויבי ישראל זהו נס גדול... מתרגלים לנס וחושבים שזה טבע, זה לא טבע!! זה לא נורמאלי! יהי רצון שהחסד ימשיך על ידי שנהיה ראויים שהחסד ימשיך עלינו, אמן ואמן". "גאון יעקב", גליון מה, סוכות תשע"ו.

המשך מעמ' קודם

תמצית המאמר [מעניני הפרשה]

הרחיק את תורתו מעימו עד אלינו - כדי שמחשבתו ואהבתו הכרוכה בתורה, תרחיק נדוד עד אלינו * והדרך שהקב"ה חוזר ומתקרב אלינו ולתורה - היא ע"י ארץ ישראל וביהמ"ק, שעל ידם הוא דבק בנו.

וזהו שאמר "מכרתי תורתך כביכול נמכרתי עמה" * שאהבתו אלינו שנוצרה ע"י מתן תורה - מביאתו להיות דבק בנו בעצמו.

פרק ה: ולכן מבואר שתכלית התורה הוא ארץ ישראל - כי האהבה היא אמצעי לדבקות.

פרק ו: ואע"פ שגם בתורה נאמר "ובו תדבק" * אמנם הוא בבחינת דבקות "בבגדו" שבעיקר מרבה את האהבה * ומאידך, א"י הוא דבקות בפנימיותו, "בלבו" * וכמש"כ "ונטעתים בארץ הזאת [וע"ז כביכול הם נטועים] בכל לבי ובכל נפשי".

פרק א: הלוחות הם כ"בגדו" של הקב"ה * והם "כסף הקידושין" [שכביכול הקב"ה קידשנו לאשה בבגדו] * ואשה שמחזיקה בכסף הקידושין, הרי זה כאילו שהיא מחזיקה בבעלה * וכך כשאנחנו אווזים בלוחות, הרי זה כאילו שאנו אווזים בהקב"ה * וע"ז מובטח שהקב"ה לא יעזבנו.

פרק ב: ביאור הדבר: כשהקב"ה נתן לנו את הלוחות, שהם כ"בגדו", וכחלק מעצמותו - הרי מחשבתו ואהבתו הכרוכה בלוחות, נעתקה להיות כרוכה גם בנו * והאהבה, היא זו שאינה מאפשרת לו להפרד מאיתנו.

פרק ג: כתוצאה מהתורה שהיא "כסף הקידושין" (האהבה) - מגיעה הכניסה לא"י שהיא הדביקות * וזהו שכתוב: "ביום חתונתו" (אהבה) זה מתן תורה - "וביום שמחת לבו" (דבקות) זה ביהמ"ק [והתפשטות קדושת ביהמ"ק היא "ארץ ישראל"] פרק ד: מבואר במדרש שכביכול צר להקב"ה שנפרד מהתורה * כי אכן הקב"ה